

**Uchwała Nr XI/ 85 /15
Rady Gminy Brzeziny
z dnia 28 października 2015**

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2016- 2018

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 594 z późn. zm.) art.110 ust.10 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015,poz.163 z późn. zm.), art.2 ust. 4 pkt.1 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2011r. Nr 231, poz.1375 z późn.zm.)

i § 4 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2010 r. w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego (Dz. U. Z 2011 r. Nr 24, poz. 128) uchwała się, co następuje:

§ 1

Przyjmuje się do realizacji Gminny Program Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2016-2018, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Brzeziny.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik
do Uchwały Nr XI/ 85/15
Rady Gminy Brzeziny
z dnia października 2015 r.

**GMINNY
PROGRAM OCHRONY
ZDROWIA PSYCHICZNEGO
DLA GMINY
BRZYZINY
NA LATA 2016-2018**

I. WPROWADZENIE

Podstawą opracowania Gminnego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2016- 2018 jest:

- Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 roku o ochronie zdrowia psychicznego
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2010 r. w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym- określające zadania własne gminy w zakresie zaspokojenia potrzeb wspólnoty z zakresu ochrony zdrowia.
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi- zadania własne gminy realizowane jest w ramach corocznie uchwalonego przez Radę Gminy Brzeziny Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Gminny Program Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2016- 2018 oparty jest na zasadzie integracji działań, na rzecz poprawy i utrzymania zdrowia społeczności lokalnej ze szczególnym uwzględnieniem promocji zdrowia psychicznego.

Zdrowie psychiczne jest problemem nie tylko sektora zdrowotnego, ale też innych sektorów polityki społecznej. Ludzie żyjący w złych warunkach społeczno-ekonomicznych, osoby niepełnosprawne, z przewlekłymi chorobami somatycznymi oraz ludzie, którzy przechodzą zmiany życiowe, takie jak np. utrata pracy, rozwód, śmierć kogoś bliskiego, w większym stopniu narażeni są na zaburzenia psychiczne i problemy ze zdrowiem psychicznym. Osoby z grupy ryzyka mają też trudności z integracją społeczną, ze znalezieniem pracy oraz częściej korzystają z pomocy społecznej przez dłuższy czas.

Głównym założeniem działań przyjętych do realizacji w ramach Gminnego Programu Promocji Zdrowia Psychicznego w Gminie Brzeziny na lata 2016- 2018 jest umożliwienie jego adresatom zwiększenia kontroli nad zdrowiem psychicznym oraz jego polepszenie i podniesienie jakości życia. Odbywać się to będzie poprzez podnoszenie poziomu wiedzy na temat zdrowia psychicznego, kształtowanie korzystnych zachowań i stylów życia, rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach zagrażających zdrowiu psychicznemu i postaw zapobiegających ich powstawaniu, przeciwdziałanie nietolerancji, dyskryminacji i wykluczeniu osób cierpiących na zaburzenia psychiczne oraz zapewnienie dostępu do poradnictwa i pomocy w stanach kryzysu psychicznego.

Lista potencjalnych i realnych zagrożeń dla zdrowia psychicznego jest znaczna i obejmuje m. in. takie problemy jak: bezrobocie, warunki pracy i życia w połączeniu z biedą, rosnąca skala emigracji zarobkowej, zaburzenia więzi społecznych, zjawisko wykluczenia społecznego, proces starzenia się społeczeństwa z jednoczesnym niżem demograficznym.

Kryzys psychologiczny może pojawić się na każdym etapie życia, w różnych sytuacjach, z którymi osoba bardziej wrażliwa nie jest w stanie poradzić sobie bez wsparcia z otoczenia. Zachwianiem równowagi psychicznej dziecka i nieprawidłowym ukształtowaniem jego psychiki grożą nieodpowiednie oddziaływania wychowawcze.

Dzieci bardziej wrażliwe nie poradzą sobie z atmosferą rywalizacji w szkole, czy nieprawidłowymi postawami wychowawców i rodziców wymagających od nich osiągnięć przerastających możliwości. W okresie dojrzewania młodzież może mieć trudności z ukształtowaniem

odpowiednich wzorców zachowań związanych przede wszystkim z normami społecznymi i zagrożeniami wynikającymi z uzależnień.

Przyczynami kryzysu psychologicznego u ludzi dorosłych mogą być niepowodzenia w pracy, w życiu rodzinnym, nałogi, utrata pracy, zasobów materialnych czy śmierć najbliższych.

Zdrowie psychiczne ludzi w podeszłym wieku bywa szczególnie narażone. Często stają przed problemami samotności, bezużyteczności lub odrzucenia.

To tylko niektóre z przykładów sytuacji stwarzających zagrożenia dla zdrowia psychicznego. Konsekwentne wdrażanie założeń Programu może przyczynić się do poprawy stanu zdrowia mieszkańców Gminy Brzeziny.

Profilaktyka zdrowia psychicznego w szerokim rozumieniu obejmuje również profilaktykę przemocy i uzależnień oraz wspieranie rodziny w wykonywaniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Te kwestie regulują bardziej szczegółowo odrębne programy miejskie.

II. LOKALNA DIAGNOZA ZJAWISK ZABURZENIA PSYCHICZNEGO

Zgodnie z zapisem art. 3 ustawy o ochronie zdrowia psychicznego osoby z zaburzeniami psychicznymi to osoby:

- chore psychicznie (wykazujące zaburzenia psychotyczne);
- upośledzone umysłowo;
- wykazujące inne zakłócenia czynności psychicznych, które zgodnie ze stanem wiedzy medycznej zaliczone są do zaburzeń psychicznych, a osoby te wymagają świadczeń zdrowotnych, lub innych form pomocy i opieki niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym lub społecznym.

Według danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brzezinach, w oparciu o kryteria definicji zaburzeń psychicznych sformułowanej w ustawie o ochronie zdrowia psychicznego ze świadczeń pomocy społecznej skorzystało w latach 2012 r - 2015 - 42 osoby

2 osoby skierowano do Domu Pomocy Społecznej dla osób z zaburzeniami zdrowia psychicznego.

Na terenie gminy Brzeziny prowadzone jest poradnictwo specjalistyczne dla rodzin obejmujące w szczególności poradnictwo prawne, medyczne, psychologiczne, pedagogiczne i rodzinne, realizowane przez Urząd Gminy Brzeziny i Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzezinach.

III. CELE GMINNEGO PROGRAMU OCHRONY ZDROWIA PSYCHICZNEGO NA LATA 2015- 2018

1. Promocja zdrowia psychicznego i zapobieganie zaburzeniom psychicznym

1.1. Promocja zdrowia psychicznego

Upowszechnianie wiedzy na temat zagadnień zdrowia psychicznego w kontekście

zapobiegania zaburzeniom psychicznym oraz utrzymywania pozytywnego zdrowia psychicznego pozwala na umiejętne radzenie sobie z niekorzystnymi sytuacjami życiowymi.

Cel szczegółowy:

Prowadzenie działań profilaktyczno- edukacyjnych zapobiegających pojawieniu się zaburzeń zdrowia psychicznego oraz promocyjnych - kierowanych do całej społeczności lokalnej oraz do osób narażonych na zaburzenia zdrowia psychicznego.

Działania:

- 1) Prowadzenie działań informacyjno- edukacyjnych, w tym szkoleń dotyczących zdrowego stylu życia oraz podejmowanych działań sprzyjających zachowaniu zdrowia psychicznego;
- 2) Prowadzenie kampanii informacyjnych na temat często występujących zaburzeń psychicznych i konieczności konsultowania niepokojących objawów w Poradniach Zdrowia Psychicznego
- 3) Wspieranie działań mających na celu utrzymanie dobrego zdrowia, w tym psychicznego oraz jego promowanie wśród całej populacji ze szczególnym uwzględnieniem osób dotkniętych problemem alkoholowym, narkotykowym i przemocą domową (w tym działania prowadzone w świetlicach).

L.P.	Kierunki działania	Realizacja	Realizatorzy
1.	Aktywizacja instytucji, organizacji, stowarzyszeń i lokalnej ludności w obszarze promocji zdrowia psychicznego	- Przekazanie Gminnego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2015- 2018 realizatorom i współrealizatorom programu wraz z zaproszeniem do współpracy. - Ogłaszanie konkursów na realizację zadań i programów z zakresu ochrony zdrowia, promocji zdrowego trybu życia	Urząd Gminy Brzeziny 2016- 2018
2.	Podnoszenie świadomości środowiska lokalnego na temat promocji zdrowia psychicznego	-Umieszczanie plakatów, ulotek w miejscach ogólnie dostępnych.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzezinach. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Brzezinach
3.	Propagowanie w szkołach idei ochrony zdrowia psychicznego	- Zorganizowanie zebrania z osobami wytypowanymi przez dyrektorów (pedagodzy szkolni, nauczyciele, pielęgniarki szkolne, zainteresowani) oraz z osobami dysponującymi doświadczeniem w realizacji celów „zdrowej szkoły”.	Dyrektorzy szkół na terenie gminy
4.	Promowanie programów i przedsięwzięć prozdrowotnych a) zdrowy i racjonalny sposób odżywiania	- Propagowanie zdrowej żywności w sklepiku szkolnym i w szkolnej stołówce.	Dyrektorzy placówek oświatowych, Pielęgniarki szkolne

	<p>b) dbałość o zdrowie</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Upowszechnianie wśród uczniów, nauczycieli i rodziców jadłospisów zdrowego żywienia. - Promowanie zasad prawidłowego żywienia oraz postępowania mającego na celu zmniejszenie otyłości. - Wspieranie realizacji programów promujących ruch i aktywny styl życia, jako element zdrowia psychicznego. - Podejmowanie działań prewencyjnych w sytuacji przewlekłego stresu. - Organizacja różnych form edukacji dot. radzenia sobie ze stresem wśród mieszkańców gminy. - Reintegracje zawodowe i społeczne wśród mieszkańców Gminy Brzeziny. - Rozszerzenie w miarę możliwości zakresu pomocy udzielanej przez podmioty powołane do pomocy rodzinom i udzielania wsparcia w sytuacjach kryzysowych - Prowadzenie w szkołach programów edukacyjnych, dostarczających wiedzy o przyczynach i skutkach nadużywania środków odurzających. - Wprowadzenie specjalnych spotkań dla rodziców, poświęconych specyficznym problemom wieku dorastania, budowaniu konstruktywnej komunikacji, dialogu z młodymi ludźmi, wzmacnianiu pozytywnych zachowań wychowawczych. - Szersze uwzględnienie zagadnień związanych z ryzykiem wystąpienia zaburzeń psychicznych u osób nadużywających alkoholu lub 	<p>Urząd Gminy Brzeziny Placówki oświatowe z gminy Brzeziny</p>
	<p>c) przeciwdziałanie uzależnieniom</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Wprowadzenie specjalnych spotkań dla rodziców, poświęconych specyficznym problemom wieku dorastania, budowaniu konstruktywnej komunikacji, dialogu z młodymi ludźmi, wzmacnianiu pozytywnych zachowań wychowawczych. - Szersze uwzględnienie zagadnień związanych z ryzykiem wystąpienia zaburzeń psychicznych u osób nadużywających alkoholu lub 	<p>Urząd Gminy Brzeziny Nauczyciele Pielęgniarki Pedagodzy szkolni Posterunek Policji w Opatówku</p> <p>Zespół Interdyscyplinarny GKP i RPA</p>

		z innymi uzależnieniami. - Stworzenie poradnictwa dla rodzin z problemem uzależnienia	
5.	Aktywizacja zawodowa osób z zaburzeniami psychicznymi	- umożliwienie kontaktu osobom z zaburzeniami psychicznymi z pośrednictwem pracy tj. Powiatowym Urzędem Pracy. - prowadzenie w środowisku osób z zaburzeniami psychicznymi kampanii ograniczającej tendencje do bierności, izolacji, wykluczenia i zależności instytucjonalnej, w tym rozwój form zatrudnienia i przedsiębiorczości społecznej dostosowanych do potrzeb osób z zaburzeniami psychicznymi w celu zwiększania aktywności zawodowej osób z zaburzeniami psychicznymi	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzezinach Instytucje wspierające osoby z zaburzeniami psychicznymi i ich rodziny.
6.	Zapobieganie zaburzeniom psychicznym.	- kierowanie na badania dzieci i młodzieży u których występują zaburzenia zachowania oraz istnieje zagrożenie wystąpienia zaburzeń psychicznych do Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Kaliszu; - Prowadzenie wczesnej diagnostyki i interwencji w zaburzeniach rozwoju u dzieci w wieku przedszkolnym	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzezinach Zespoły Szkół na terenie gminy Brzeziny
7.	Upowszechnianie różnych form pomocy i wsparcia społecznego	- Zwiększenie dostępności do świadczeń zdrowotnych z zakresu porad psychologicznych i psychiatrycznych; - Współpraca Ośrodka Pomocy Społecznej ze służbami opieki psychiatrycznej na terenie powiatu oraz z lekarzem rodzinnym;	Zespół Interdyscyplinarny w Brzezinach Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzezinach

		<ul style="list-style-type: none"> - Organizowanie specjalistycznych usług opiekuńczych; - Wspieranie działań osłonowych pomocy społecznej zapewniające bezpieczeństwo socjalne ofiarom pomocy domowej 	
8.	Zapobieganie przemocy w rodzinach	<ul style="list-style-type: none"> - Wsparcie dla ofiar przemocy w rodzinie poprzez: zorganizowanie grupy wsparcia dla kobiet- ofiar przemocy, oraz dla dzieci i młodzieży dotkniętej przemocą i będącej świadkami przemocy. - Terapię grupową ofiar przemocy. - Tworzenie warunków do powstania grupy samopomocowej osób dotkniętych przemocą. - Zapewnienie schronienia dla ofiar przemocy w rodzinie. 	Zespół Interdyscyplinarny
9.	Efektywne spędzanie wolnego czasu	<ul style="list-style-type: none"> - Dotowanie realizacji programów rozwijających kulturę fizyczną mieszkańców Gminy Brzeziny. - Popieranie inicjatyw angażujących dzieci i młodzież oraz rozwijających ich różnorodne zainteresowania. - Organizowanie imprez sportowo- rekreacyjnych. - Udział rodzin w aktywnych formach wypoczynku. - Udostępnianie obiektów sportowych po zajęciach lekcyjnych. - Reaktywowanie bądź organizowanie kół zainteresowań na terenie Gminy Brzeziny. - Powiększanie oferty przez placówki kultury, sportu i rekreacji o elementy propagowania zdrowego stylu 	Urząd Gminy Brzeziny Szkoły Zakłady pracy GKP i RPA Gminny Ośrodek Kultury w Brzezinach

		życia.	
10.	Skoordynowanie różnych form opieki i pomocy	- Powołanie lokalnego zespołu koordynującego realizację Gminnego Programu Promocji Zdrowia Psychicznego - Realizacja, koordynowanie i monitorowanie Gminnego Programu Promocji Zdrowia Psychicznego - Przygotowanie corocznie informacji o dostępnych formach opieki zdrowotnej i pomocy społecznej dla osób z zaburzeniami psychicznymi	Wójt Gminy Brzeziny Powołany Zespół do Koordynacji i Monitorowania Urząd Gminy Brzeziny Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzezinach

IV. REALIZATORZY PROGRAMU

- Urząd Gminy Brzeziny
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzezinach
- Zespół Szkół w Brzezinach
- Szkoła Podstawowa w Aleksandrii
- Szkoła Podstawowa w Dzieciołach
- Szkoła Podstawowa w Sobieszkach
- Gimnazjum w Brzezinach
- Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Zespół Interdyscyplinarny

V. WSPÓŁREALIZATORZY PROGRAMU

- Gminny Ośrodek Kultury w Brzezinach
- Biblioteka Publiczna w Brzezinach
- Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej działające na terenie Gminy Brzeziny
- Posterunek Policji w Opatówku

VI. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Źródłem finansowania zadań zawartych w programie będą środki finansowe budżetu gminy, których wysokość określa co roku uchwała budżetowa oraz środki z budżetu państwa i środki pozabudżetowe.

VII. PODSUMOWANIE

Gminny Program Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2016 - 2018 ma za zadanie zaprezentowanie przyszłym realizatorom wykazu problemów, które należy dostrzegać wokół siebie oraz listę celów, kierunków działania, które winne być uwzględniane dla osiągnięcia poprawy stanu zdrowia mieszkańców Gminy Brzeziny podczas podejmowania różnych działań prozdrowotnych.

Aby realizacja Programu była skuteczna koniecznym jest ciągłe i systematyczne śledzenie zjawisk, działań i problemów, które są przedmiotem Programu.

Program będzie podlegał ewaluacji w oparciu o coroczną informację o stanie zdrowia mieszkańców, podsumowanie działań przewidzianych w niniejszym Programie oraz analizę wskaźników monitorujących określonych dla poszczególnych zadań w harmonogramie realizacji Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego. Wszystkie podmioty realizujące zadania Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego są zobligowane do składania w Ministerstwie Zdrowia rocznych sprawozdań z wykonywania zadań objętych harmonogramem realizacji Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego w terminie do 15 maja każdego roku.

Przedstawiony Program nie ma charakteru jednorazowego, akcyjnego- jest to koncepcja długoterminowych, zintegrowanych i systematycznych działań.

Ważnym czynnikiem wpływającym na nasze zdrowie psychiczne oraz poczucie szczęścia i spełnienia w życiu jest rozwijanie własnych zainteresowań, prac, zabawa, nauka poprzez zabawę, edukacja, kultura i kultywowanie zdrowej filozofii życiowej, umiejętność dopasowania się i zharmonizowania swojego świata wewnętrznego ze światem zewnętrznym.